

***Tugiteenuste vajadusest
vaimupuudega lapsele ja
tema perele***

***16.03.2007
Liina Lokko
MTÜ Anni Mängumaa***

Kes ma olen?

- Naine - tohutu eneseteostuse vajadusega
- Vaimupuudega lapse ema
- „Normlapse ema“
- MTÜ Anni Mängumaa tegevjuht – sotsiaalteenused vaimupuudega lastele ja nende peredele
- Ettevõtja – eralasteaed
- Koolituste koordinaator ja läbiviija
- Sõber, kaaslane jne

Minu valikud alates 21.07.2000

PARATAMATUS

- **Vaimupuudega lapse sünd**
- **Sõltumatus tööandjast**
- **Sõltuvus lapsest**
- **Tugiteenuste vajadus**

TEADLIK VALIK

- **Töö ja eneseteostus**
- **Aktiivsus ühiskonnas**
- **Kolmanda sektori ettevõtja**
- **Oma sihtgrupi teenuste arendaja**
- **ettevõtja**

Teenused, mis olid kättesaadavad

- Kvaliteetne, kuid alati mitte kiire arstiabi
- Perelt – perele nõustamine
- Moraalne tugi EVPIT
- Invatransport – meie pole kasutanud
- Abivahendid – meie ei ole kasutanud
- Rehabilitatsiooniteenused

Teenused, mis ei olnud või ei ole veel kättesaadavad

- Tavalasteaed
- Tugiisik lasteaias
- Huvitegevus
- Logopeed lasteasutuse juures
- Suvelaager
- Tavakool

Saavutatud tulemused

- Anni käib tavalasteaias
- Õpib jäljendades „normlapsi“
- On omandanud kuueaastase lapse sotsiaalsed oskused
- Tal on omad sõbrad
- Lapsed tema ümber arvestavad Anni erivajadustega ega pane seda pahaks
- Ta on võrdne teiste omavanustega!

Eesmärgid edaspidiseks

- KOOL – 2007 sügisel väike tavakool individuaalse õppekava järgi koos tugiisikuga
- Jätkuvalt huviringid
- Sotsiaalne toimetulek ja küpsus
- Ametiõpe
- Toetatud töö
- Toetatud elamine

Kellele on see kasulik?

ANNI

- Haridus – vastavalt võimetele
- Sotsiaalne toimetulek
- Oskused, elukutse
- Vabadus
- Täisväärtuslik elu

ÜHISKOND

- **Maksumaksja mitte vaid sotsiaalteenuste tarbija!**
- **Täisväärtuslik ühiskonna liige**

Kas teenused või suuremad toetused?

- Last sünnitades oleme juba võtnud kohustuse ta ka üles kasvatada
- Mida kättesaadavamaks muutuvad tasuta teenused, seda väiksem võib olla rahaline toetus
- Lapse jaoks on oluline saada teenuseid, mitte raha!
- Teenused puudega lapsele ei tohiks sõltuda kohalikust omavalitsusest, vaid peaksid olema kättesaadavad kõikidele lastele

Puudega lapse vanema karm argipäev

- Valikuvabadus – töö või lapse hooldamine - enamasti puudub
- „Isiklik“ aeg ja elu enamasti puudub
- Sissetulek on minimaalne
- Motiveeritus ja enesteostus puudub
- Teised pere lapsed on alahinnatud ja ebavõrdses olukorras
- 24/7 tööaeg
- Läbipõlemine ja stress
- Tööturule tagasitulek on küsitav

Minu võimalused tänu tugiteenustele

- Töö ja karjäär, sellega ka paremad materiaalsed võimalused lastele
- Laps rahul – ema rahul
- Eneseteostus ja enesekindlus
- Positiivne suhtumine tulevikku
- Tööandjana 14 inimese sotsiaalmaksu tasuja ja seega riigile kasulik
- Mul on piisavalt aega tegeleda ka teiste perede nõustamise ja tudengite silmaringi avardamisega

Mis on murettekitav

- Väikesed palgad sotsiaalsfääris
- KOV ja kolmanda sektori liigne kaugus üksteisest
- Tugiteenuste väike maht ja suur nõudlus
- Ametnike pealiskaudsus
- Väike inimeressurss - äkki aitaks puudega lapse vanema tööturule tagasitoomine?
- Vanem kui ekspert ja ideaalne teenuse pakkuja?

Ideaal

- Puudega laps on ühiskonna täisväärtuslik liige algusest peale
- Lapsel on õigus kõikidele ühiskonna hüvedele
- Lapsel on oma pere ja sõbrad, talle sobiv kool ja lasteaed, huviringid ja suvelaagrid
- Võimetele vastav haridus
- Toetatud isiklik elu, ligipääs tööturule
- Vanem ja laps on mõlemad pikas perspektiivis **maksumaksjad, mitte ainult tarbijad**

Võitjad

- Mäng on küll ebavõrdne, kuid kaotajaid peaks jääma järjest vähemaks!